

Globalna politika izobraževanja odraslih: Marakeški okvir za ukrepanje (CONFINTEA VII)

Borut Mikulec

Pregled

1. Izobraževalna politika
2. Ozadje CONFINTEA VII
3. Marakeški okvir za ukrepanje

(1) Izobraževalna politika

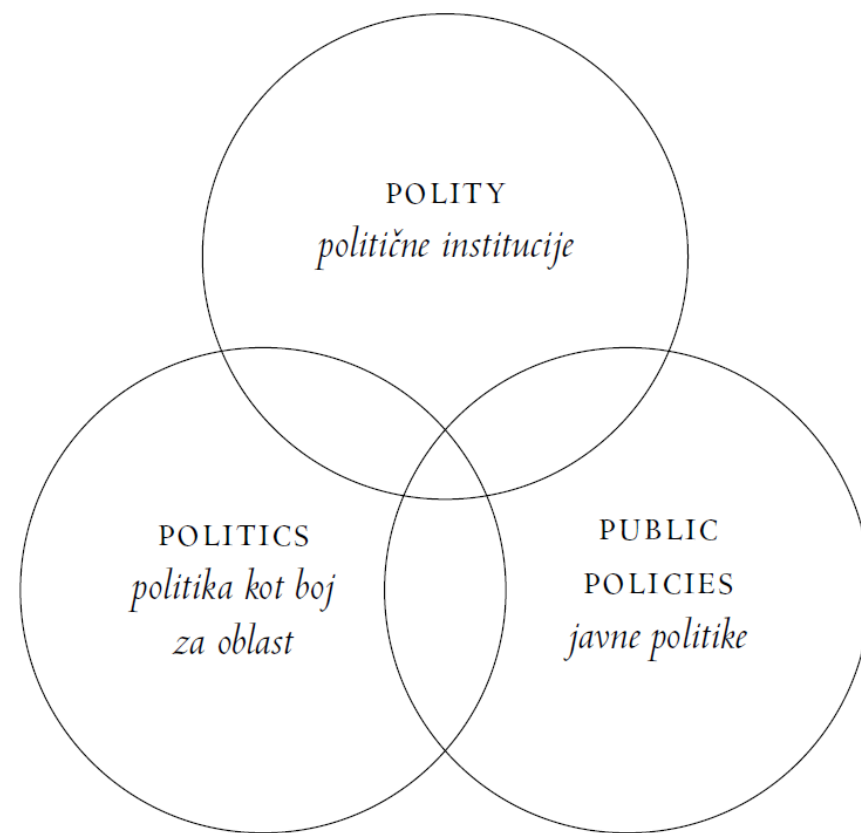
Temeljna vprašanja:

- Kako se oblikuje izobraževalna politika?
- Kdo oblikuje izobraževalno politiko?
- Kako se izobraževalna politika izvaja?
- Kakšni učinki so doseženi z neko izobraževalno politiko ipd.?
- Kaj sploh je izobraževalna politika?
 - povezana z upravljanjem (vladanjem)
 - „cilji ali izjave o tem, kaj bi se moralo zgoditi“
 - „operativne izjave o vrednotah“
 - izjava o nameri, akcijski načrt ali sklop smernic

(1) Izobraževalna politika: polity, politics in policy

- **Polity** označuje politično ureditev neke skupnosti (oblika)
- **Politics** se nanaša na politični proces (proces)
- **Policy** se nanaša na politiko kot dejavnost (vsebina)
- Politika obsega vse tri razsežnosti
 - V izobraževanju govorimo o vsebini izobraževalne politike, procesu oblikovanja ter kontekstu, v katerem navedeno poteka

Risba 1: Trije pomeni pojma 'politika'

(1) Izobraževalna politika

- „Polje dejavnosti, izraz splošne namere, konkreten predlog delovanja, odločanje izobraževalnih oblasti, program delovanja in rezultat/učinek delovanja“ (Rizvi in Lingard, 2010, str. 4)
- Strategije, priporočila, zakoni, pravilniki, akcijski načrti, uredbe, navodila ipd.
- **Analiza vsebine besedil (dokumentov)** je sestavni del proučevanja izobraževalnih politik (a ne edini: tudi proces nastajanja besedila ter učinki/rezultati politik)
- Je plod kompromisov med različnimi zainteresiranimi skupinami (akterji)
 - Državni in nedržavni (nevladni) akterji, mednarodni akterji
- Procesi globalizacije
 - Omrežja ljudi (globalni, evropski nacionalni, lokalni akterji), globalne/EU ideje (problemi/rešitve)

GLOBALIZING EDUCATION POLICY

FAZAL RIZVI
AND BOB LINGARD

POLICY BORROWING AND REFORM IN EDUCATION GLOBALIZED PROCESSES AND LOCAL CONTEXTS

LAURA M. PORTNOI

(1) Cikli izobraževalne politike

Harold Lasswell

Slika 1. Cikel izobraževalnih politik

(2) Marakeški okvir za ukrepanje: ozadje

- Mednarodna konferenca o IO „*Učenje in izobraževanje odraslih za trajnostni razvoj – transformativno učenje*“ ([CONFINTEA VII](#), UNESCO)
 - 15-17 junij 2022
 - Več kot 1.000 predstavnikov (voditelji držav, ministri za izobraževanje, visoki predstavniki Združenih narodov)
 - Fokus razprave: podnebne spremembe, pravica do VŽU, pismenost, uporaba tehnologije, prihodnost delovnih mest
- UNESCO: 1949 Elsinor, 1960 Montreal, 1972 Tokio, 1985 Pariz, 1997 Hamburg, 2009 Belém
 - **Belemski okvir za ukrepanje** (12 let):
 - GRALE: 2009, 2013, 2016, 2019, 2022 (globalen pogled)
 - Fokus spremljanja: politika, upravljanje, financiranje, udeležba, kakovost
- Od Belema do Marakeša (ključni izzivi): pismenost & temeljne spretnosti; nadaljevalno izobraževanje & poklicne spretnosti; svobodno, ljudsko, skupnostno izobraževanje & državljanske spretnosti
 - Doseči odrasle (ranljive skupine), ki najbolj potrebujejo IO
 - Vlaganje v IO je nezadostno
 - Sistemi VŽU
 - Večraveno upravljanje IO (med ministrstvi, privatnim sektorjem, nevladnimi organizacijami)
 - Višja udeležba v IO zaradi izobraževanja na daljavo
 - Boljša kakovost (usposabljanje IO, standardi za IO)
 - Večji poudarek na državljski vzgoji

(3) Marakeški okvir za ukrepanje

- **Izhodišče:** pravica do izobraževanja v vseh življenjskih obdobjih
 - Izobraževanje kot temeljna človekova pravica & javno dobro
 - IO lahko predstavlja „močan politični odgovor za utrjevanje socialne kohezije, izboljšanje razvoja socialno-emocionalnih spretnosti, varovanje miru, krepitev demokracije, izboljšanje kulturnega razumevanja, odpravo vseh vrst diskriminacije in spodbujanje mirnega skupnega življenja ter aktivnega in globalnega državljanstva“
- **Principi in prednostna področja**
 - Spodbujanje IO v perspektivi VŽU (CTR 4)
 - Nova družbena pogodba (demokracija, človekove pravice)
 - Pismenost (politike, finance)
 - Podnebno ukrepanje („zeleni prehod“)
 - Enak dostop vseh učečih se v digitalnih okoljih („digitalni razkorak“)
 - Priprava na delovne zahteve v prihodnosti (demografske spremembe, globalizacija, 4 industrijska revolucija)
 - Kultura VŽU (holistični pristop)

(3) Marakeški okvir za ukrepanje:

Priporočila

- 1) Vzpostavitev okvirov in ureditev upravljanja
 - Izobraževanje kot temeljna človekova pravica, vzpostavitev kulture VŽU, večsektorsko upravljanje
- 2) Preoblikovanje & vzpostavitev sistemov IO
 - Okrepiti vlogo vlad pri vzpostavljanju mehanizmov, predpisov, finančnih in človeških virov za podporo strukturam za IO
 - Krepitev IO na lokalni ravni (vključitev različnih ponudnikov IO)
 - Vzpostavitev fleksibilnih poti izobraževanja (ranljive skupine, sistem vrednotenja NPPZ)
- 3) Zagotavljanje kakovostnega izobraževanja & učenja
 - Profesionalizacija IO
 - Raziskave in evalvacije
- 4) Povečanje financiranja
 - Deljena odgovornost med socialnimi partnerji
 - Dodelitev vsaj 4-6 % BDP za IO in/ali vsaj 15-20 % skupnih javnih izdatkov za izobraževanje

(3) Marakeški okvir za ukrepanje:

Priporočila

5) Spodbujanje vključenosti

- Raznolikost, inkluzivnost, dostopnost, enakost možnosti
- Formalni & neformalni izobraževalni programi, sistem svetovanja
- Vzpostavitev informacijskih sistemov za izobraževanje in usposabljanje

6) Širjenje področij izobraževanja in učenja

- Pismenost, učenje na delovnem mestu (vzpostavitev kulture VŽU na delu), izobraževanje za trajnostni razvoj, digitalne spretnosti (kombinirano učenje), izobraževanje za blaginjo/dobro počutje ter zdravje (covid-19), izobraževanje za dejavno in globalno državljanstvo (kritična analiza informacij, sprejemanje informiranih odločitev, sodelovanje v javni razpravi)